

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/๑๒๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

สพต.รับที่ 166-1
วัน 3.0 ส.ค. 2555
เวลา 14.00~

๑๐ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่
ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ ประจำภูมิภาคไทยฯ

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ ทราบ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่ ๑๕

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๖๙๗๓
ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีการลงนามในบันทึก
ความเข้าใจ (MOU) ระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ
ประจำภูมิภาคไทยฯ ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประมาณการ
ว่าจะนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

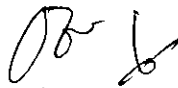
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณابันทึกความเข้าใจดังกล่าวประกอบ
กับมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ และหลักเกณฑ์การพิจารณา
ความหมายและองค์ประกอบของคำว่าหนังสือสัญญาตามแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ แล้วเห็นว่า บันทึกความเข้าใจฯ เป็นความตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทย
กับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน
ศูนย์ดำเนินการเกี่ยวกับผู้พลัดถิ่นเป็นผู้ลงนามในนามของกระทรวงมหาดไทย ไม่ใช่ในนามของรัฐบาล
ไทย อีกทั้งสาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นการกำหนดแนวทางดำเนินการร่วมกันในการ
แก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พม่า ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจ
หน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ
ประกอบกับแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว

อนึ่ง สำนักงานฯ มีข้อสังเกตว่า เนื่องจากสาระของบันทึกความเข้าใจนี้กำหนดให้ใช้
วิธีการอนุญาโตตุลาการภายใต้กฎเกณฑ์ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชาติว่าด้วยกฎเกณฑ์การค้า
ระหว่างประเทศ (UNCITRAL) สำหรับการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากบันทึกความเข้าใจฯ
(ข้อ ๗.๐๕) ซึ่งหากเป็นกรณีที่มีความจำเป็นหรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายที่มีอาจ
หลีกเลี่ยงได้ คณะรัฐมนตรีก็สามารถอนุมัติให้ใช้ข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการดังกล่าว

ได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ นอกจากนั้น แม้ว่าการลงนามในบันทึกความเข้าใจนี้จะดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๘ ที่กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยโดยสำนักงานศูนย์ดำเนินการเกี่ยวกับผู้พลัดถิ่นเป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติหากสารัตถะของบันทึกความเข้าใจ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากร่างบันทึกความเข้าใจเดิม แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง แต่โดยที่ในปัจจุบัน คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ถือปฏิบัติว่า เรื่องใดที่เสนอคณะรัฐมนตรี หากมีประเด็นที่อาจเกี่ยวข้องกับ มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ หน่วยงานเจ้าของเรื่องต้องระบุข้อมูล เหตุผล ข้อเท็จจริงในหนังสือเสนอเรื่องมาให้ชัดเจนด้วยว่า เป็นกรณีที่อยู่ในข่ายต้องดำเนินการเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภา ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่ เพราะเหตุใด เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป ดังนั้น เพื่อความรอบคอบในการดำเนินการ จึงสมควรที่กระทรวงมหาดไทย จะได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีตามมติดังกล่าวก่อนลงนามในบันทึกความเข้าใจ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัมพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๔๒๐-๓ ต่อ ๓๔๐๙ (นางสาวปรางทิพย์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๘๔๒๕

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th